

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 2Co/228/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206481  
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8513206481.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu Pohotovosť, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 03.07.2014 č.k. 4C 45/2013 - 148 jednohlasne takto

### rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

### odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že žalobca namieta nesprávny úradný postup Okresného súdu Vranov n/Topľou v tom, že v exekučnej veci, v ktorej vystupoval ako oprávnený, rozhodol o žiadosti o zmenu exekútora oneskorene, keď súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 521 dní. Poukázal na ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., ako aj § 44 a nasl. Exekučného poriadku. Zdôraznil, že predmetná vec súvisí s konaním Okresného súdu Vranov n/Topľou sp. zn. 7Er 432/2003. Zdôraznil, že žalobca v predmetnej exekučnej veci sťažnosť na prietahy v konaní nepodal. Exekučnému súdu bol doručený návrh na zmenu exekútora 02.07.2009, následne výzvou z 15.07.2009 súd vyzval súdneho exekútora na predloženie exekučného spisu a vyčíslenie trov exekúcie, čo bolo zrealizované 04.11.2009. O zмене exekútora sa rozhodlo uznesením z 05.01.2010. Nemal tak za pravdivé tvrdenia žalobcu ohľadom rozsahu nečinnosti exekučného súdu. Žalobca v danom čase podával žiadosti o udelenie poverení na vykonanie exekúcie a tiež žiadosti o zmenu exekútora hromadne, teda v rovnakom čase zaťažoval všeobecný súd väčším počtom podaní vzhľadom na to, teda musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti v niektorých prípadoch bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je však v zmysle stanoviska Ústavného súdu SR (I. ÚS 63/00) možné považovať za ústavne akceptovateľné. Žalobca tiež nepreukázal vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného

právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má za následok nesprávne rozhodnutie. Zdôraznil tiež obsah článku 144 ods. 1 Ústavy SR. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru ESLP v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces. Žalobca nechápe, ako môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súdy vyhodnocovali aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Žaloba tiež zdôraznil, že ako dôkaz o vzniku škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Týmto posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Súd teda nevykonala dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom. Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd, na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR, bol povinný súd pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. V zmysle týchto dôvodov navrhol žalobca podanému odvolaniu vyhovieť.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1,2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu opodstatnené nie je.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

- a/ nezákonným rozhodnutím,
- b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo
- d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

- 1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
- 2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Je potrebné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu spočívajúcou v tom, že aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prietahov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.), pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Toto ustanovenie zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto zákona zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013, preto je toto zákonné ustanovenie priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy upravené zákonom č. 514/2003 Z.z. len tie, ktoré vznikli od 01.01.2013.

To však neznamená, že by súd prvého stupňa nemohol ako príklad (inšpiráciu, o ktorej hovorí aj žalobca vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa) uviesť právne významné okolnosti uvedené v tomto ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a to v kontexte skúmania, ktoré musí súd vykonať aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu (vrátane prietahov v konaní) pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré bolo účinné v čase,

keď mal vzniknúť zodpovednostný právny vzťah medzi účastníkmi tohto konania v preskúvanom exekučnom konaní uvedenom v žalobe a v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Odvolačný súd konštatuje, že v namietanej exekučnej veci Okresného súdu Vranov n/Topľou nedošlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, ktorý by prietahy v konaní konštatoval.

Je potrebné poukázať na analýzu právnych predpisov vzťahujúcich sa na predmetnú vec so zdôraznením obsahu ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, z ktorého vyplýva, že konania začaté pred 01.09.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.08.2005. V zmysle § 238 ods. 2 Exekučného poriadku, určité presne stanovené ustanovenia Exekučného poriadku sa použijú aj na konania začaté pred 01.09.2008, pričom však úprava uvedená v § 44 ods. 7 (vtedy platného Exekučného poriadku) sa v ustanovení § 238 ods. 2 Exekučného poriadku nenachádza.

Pokiaľ ide o konanie Okresného súdu Vranov n/Topľou sp. zn. 7Er 432/2003, toto bolo začaté dňa 01.12.2003, a preto lehota uvedená v § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení platnom od 01.09.2005 sa na toto exekučné konanie nevzťahovala. So zreteľom na začiatok exekučného konania v predmetnej veci platilo ustanovenie § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení do 31.08.2005, podľa ktorého súd nebol viazaný lehotou 30 dní na rozhodnutie o zmene exekútora od doručenia takéhoto návrhu a k takejto zmene, ako bolo vyššie spomínané, došlo až s účinnosťou od 01.09.2005 s poukazom na znenie prechodných a záverečných ustanovení účinných od 01.09.2005 k Exekučnému poriadku, podľa ktorých konania začaté pred 01.09.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, ak § 238 ods. 2 Exekučného poriadku neustanovuje inak.

Pri rozhodovaní o nárokoch uplatnených žalobcom v tomto konaní je potrebné vychádzať aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, pričom je potrebné použiť závery tohto ústavného orgánu aplikované v rozhodnutí IV. ÚS 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. V nej bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (teda nie návrh na zmenu súdneho exekútora) podaná 15.08.2011, nasledovala výzva na predloženie rozhodcovskej zmluvy zo 16.04.2012, ktorá bola predložená 04.05.2012 a uznesením z 05.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá. Ústavný súd Slovenskej republiky okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkokomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Ako bolo vyššie naznačené, tieto závery Ústavného súdu Slovenskej republiky sú akceptovateľné aj v predmetnej veci. Základné zásady nazerania na problematiku prietahov v konaní, ktoré boli vyslovené v tomto rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 606/2012, sú plne aplikovateľné aj na postup súdu pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora. Naďalej platí, že žalobca skutočne podával v danom období viacero exekučných návrhov, ktoré následne boli postupované súdu v podobe návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a po udelení takéhoto poverenia nasledovali ďalšie procesné návrhy (tak ako v predmetnej veci) napr. v podobe návrhu na zmenu exekútora. Teda platí, že žalobca musí vychádzať z daných technických a administratívnych možností súdu, ktorý má spracovať hromadné žiadosti a musí počítať aj s určitým zdržaním.

Je tiež potrebné súhlasiť so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení jeho rozhodnutia, že žalobca nepreukázal vznik škody, skutočnú výšku škody a dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy zistené neboli. Súd prvého stupňa sa vypořadal aj s námietkou pokiaľ ide o znalecký posudok č. 1/2014 a správne zdôraznil, prečo na jeho obsah pri rozhodovaní neprihliadal. So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žaloba vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.